

КЗО

**“Томаківський професійний аграрний ліцей”
ДОР”**

Академічна добročесність

**Томаківка
2025**

Що таке академічна доброчесність?

Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту»:

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності педагогами

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Основні види порушень академічної доброчесності

Академічний плагіат — «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства».

Списування — «виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання».

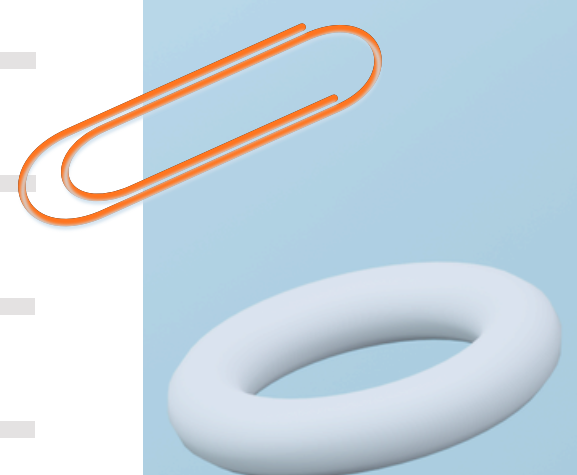

Самоплагіат — «оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів».

Фабрикація — «вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях».

Фальсифікація — «свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень».

Необ'єктивне оцінювання — «свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти».

Обман — «надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування».

Хабарництво — «надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі».

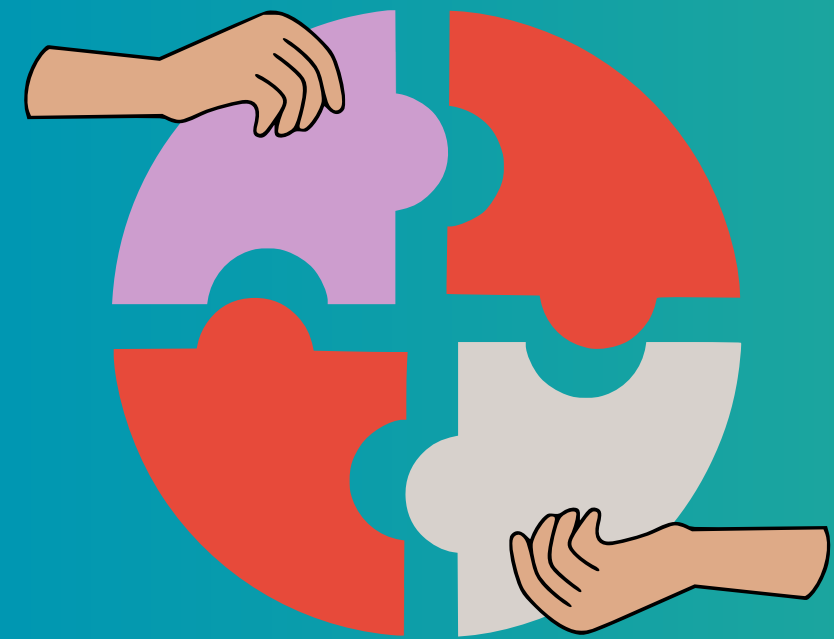
Необхідність академічної доброчесності

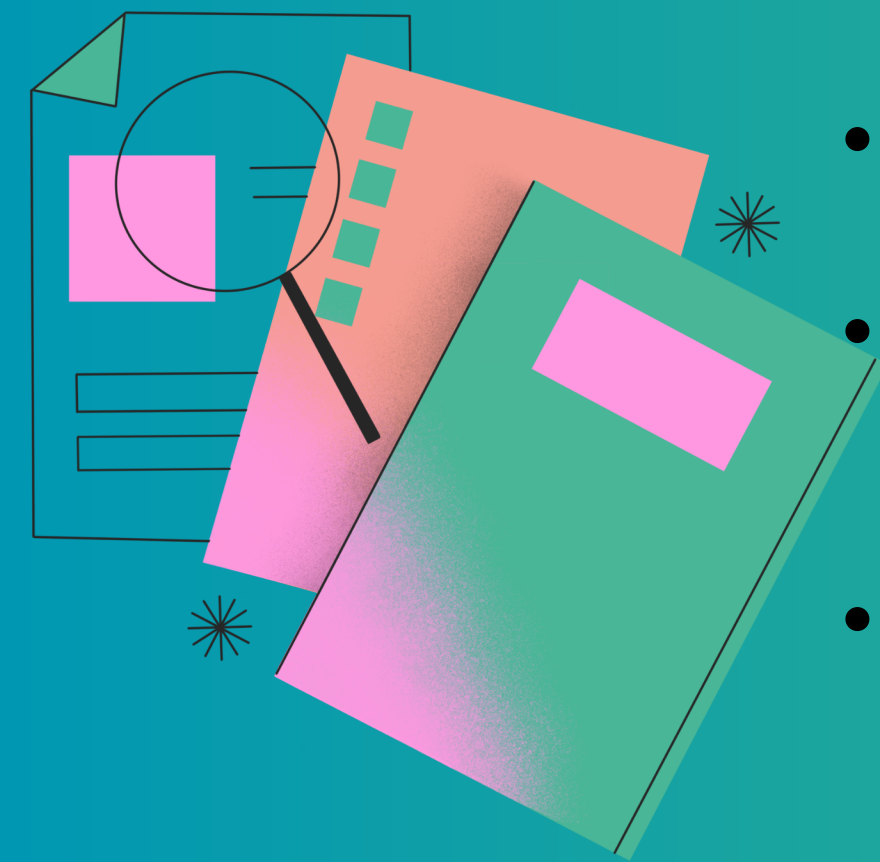
- Корисна, бо дозволяє взяти максимум від навчання.
- Допомагає засвоїти якомога більше знань.
- Допомагає навчитися вчитися.
- Фокусує увагу на результаті навчання, а не на формальній оцінці.

Принципи академічної доброчесності

- **чесність, порядність та правдивість** (відданість моральним принципам та стандартам, які створюють бар'єр для недоброчесності, прагнення до істини, вільне та відкрите поширення найкращих практик реалізації власної діяльності);
- **довіра** (усі учасники освітнього процесу мають впевненість в чесності та чесності один одного, можуть покластись один на одного);
- **справедливість та законність** (неупереджено однакове ставлення до усіх учасників освітнього процесу, позбавлене дискримінації і нечесності);
- **повага** (повага до розмаїття думок та ідей, гідності інших, їхнього фізичного та психічного здоров'я);
- **відповідальність** (вміння брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе певні зобов'язання);
- **самовдосконалення та сумлінність** (учасники освітнього процесу визнають важливість та докладають максимальних зусиль до постійного вдосконалення освітньої системи,);
- **мужність** (послідовне відстоювання гідної поведінки та ідей поширення принципів академічної доброчесності в несприятливих умовах стороннього тиску)

Культура цитування та посилань

“
Це корисно знати
”

- Коли ставити посилання: Корисно пам'ятати- посилання потрібні навіть на ідеї, а не тільки на прямі цитати.
- Інструменти: менеджери бібліографії (Zotero, Mendeley) та сервіси перевірки на антиплагіат. Менеджери бібліографії, такі як Zotero та Mendeley, — це програми для збору, організації, цитування та спільного використання наукових джерел (статей, книг, веб-сторінок), які автоматизують створення бібліографій у різних стилях (APA, MLA, ДСТУ) та інтегруються з текстовими редакторами, економлячи час дослідників.

Zotero - безкоштовний інструмент з відкритим кодом, чудовий для захоплення даних з вебу;

Mendeley - також популярний, об'єднує функції менеджера з науковою соціальною мережею для співпраці.

Наслідки порушень

- Для студента: Повторне проходження курсу, відрахування, позбавлення стипендії, репутаційні втрати.
- Для науковця: Позбавлення наукового ступеня, заборона викладати, відкликання публікацій (retraction).
- Для суспільства: Некомпетентні фахівці (лікарі, інженери), знецінення дипломів країни у світі.

Поради як залишатися добродішним

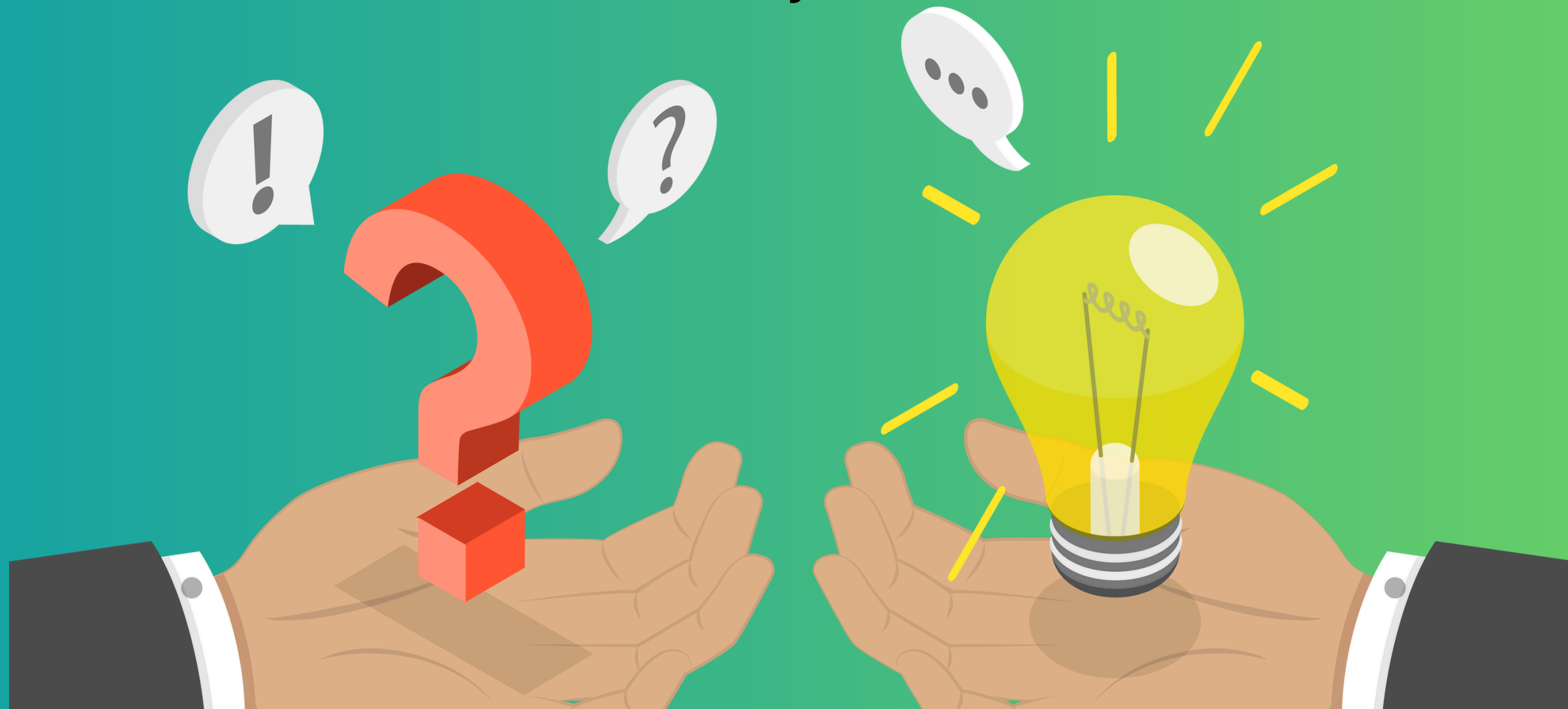
*We
Remember*

Готові рішення "на сьогодні":

Тайм-менеджмент: Більшість людей списують, бо не встигають.

Нотатки: Правило — завжди записувати джерело одразу, як тільки знайшли цікаву думку.

Критичне мислення: Навчіться аналізувати, а не копіювати.

Опитування:

"Чи вважаєте ви використання ChatGPT плагіатом?".

опитування допоможе
розібратися у тонкощах
використання ChatGPT та
зрозуміти межу між плагіатом і
допомогою ШІ.

- Чи вважаєте ви використання тексту, згенерованого ChatGPT, у науковій або шкільній роботі формою плагіату?
- Яка дія з ChatGPT, на вашу думку, точно НЕ є плагіатом?
- Чи погоджуєтеся ви, що ChatGPT — це просто 'сучасний калькулятор' для тексту?

**"Твоя освіта — це
твоя репутація.
Будь чесним із
собою".**

